

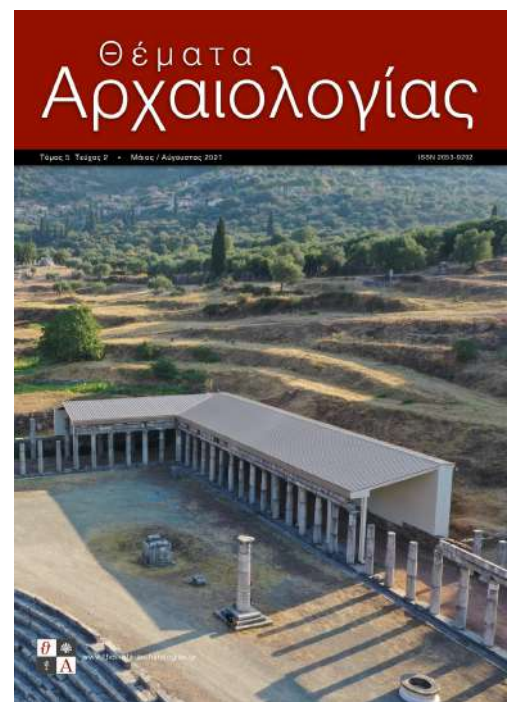

Αρχαιολογικά Νέα
Μάιος / Αύγουστος 2021

Συγγραφέας: Σταυρούλα Μασουρίδη (Επιμέλεια)

Ηλεκτρονική διεύθυνση άρθρου (Url): <https://www.themata-archaiologias.gr/wp-content/uploads/2022/06/archaeological-news-2021-5-2-272-275.pdf>

© Περιοδικό Θέματα Αρχαιολογίας, τόμος 5, τεύχος 2, Μάιος/Αύγουστος 2021, σ. 272-275

Τα **Θέματα Αρχαιολογίας** είναι ένα μη κερδοσκοπικό περιοδικό που έχει ως αποκλειστικό σκοπό να συμβάλει στην έγκυρη και επιστημονικώς αποδεκτή διάδοση και οικειοποίηση του τρόπου σκέψης και των κατακτήσεων της Αρχαιολογίας και της Ιστορίας της Τέχνης.

Αυτό το άρθρο χορηγείται με άδεια Creative Commons Αναφορά Δημιουργού-Μη Εμπορική Χρήση-Όχι Παράγωγα Έργα 4.0 Διεθνές

ΙΕΡΟ ΤΗΣ ΑΜΑΡΥΣΙΑΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ΣΤΗΝ ΑΜΑΡΥΝΘΟ ΝΕΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ 2021

Μετά από την ταύτιση του ιερού της Αμαρυσίας Αρτέμιδος το 2017 και την ανακάλυψη του υστεροαρχαϊκού ναού με έναν πλούσιο αποθέτη το 2020, το καλοκαίρι του 2021 συνεχίστηκαν οι Ελληνο-ελβετικές ανασκαφές ανατολικά της Αμάρυνθου στην Εύβοια. Το ερευνητικό πρόγραμμα, το οποίο στόχευε φέτος στην περαιτέρω αποκάλυψη του ναού, ήταν μία συνεργασία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ευβοίας, υπό την διεύθυνση της Δρ Αγγελικής Σίμωνι, με την Ελβετική Αρχαιολογική Σχολή στην Ελλάδα, υπό την διεύθυνση του Καθ. Sylvian Fachard.

Ήδη από τις πρώτες μέρες της νέας ανασκαφικής περιόδου ήλθαν στο φως σημαντικά ευρήματα από το εσωτερικό του ναού, τα οποία συμπληρώνουν τα αναθήματα του β' ημίσεος του 6ου αι. π.Χ., τα οποία βρέθηκαν το 2020. Πρόκειται για μελανόμορφα αγγεία εισηγμένα από την Αττική, αγγεία τοπικών εργαστηρίων, πήλινα και χάλκινα ειδώλια, κοσμήματα, σφραγιδόλιθους, μία χάλκινη ασπίδα και ένα σιδερένιο κράνος. Κάτω από τον υστεροαρχαϊκό ναό, από τον οποίο μόνο τα θεμέλια σώζονται (10 x 30 μ.), εντοπίστηκαν κατάλοιπα τουλάχιστον δύο παλαιότερων αρχιτεκτονικών φάσεων, ανάμεσα σε αυτά και μία ημικυκλική εστία ή εσχάρα.

Μελανόμορφη λήκυθος από τον αποθέτη του υστεροαρχαϊκού ναού της Αμαρυσίας Αρτέμιδος στην Αμάρυνθο.

Αεροφωτογραφία της ανασκαφής στην Αμάρυνθο.

© ΥΠΠΟΑ

Αποθήτης του υστεροαρχαϊκού ναού της Αμαρυσίας Αρτέμιδος στην Αμάρυνθο. Τομή της ανασκαφικής περιόδου 2020.

Αποθήτης του υστεροαρχαϊκού ναού της Αμαρυσίας Αρτέμιδος στην Αμάρυνθο. Τρία αγγεία της ανασκαφής του έτους 2020.

Συμπληρωματικές τομές έγιναν και σε άλλα σημεία του ιερού. Σε μία από αυτές, στην βόρεια άκρη του τεμένους, βρέθηκε, μαζί με άλλες κεραμίδες ενός κτηρίου, μια πλήνινη υδρορροή με λεοντοκεφαλή σε άριστη κατάσταση. Στην ίδια περιοχή αποκαλύφθηκε επίσης αρχαϊκός ή κλασικός τοίχος, ο οποίος εκείνη την περίοδο περιόρισε το τέμενος προς Βορρά.

Ταυτόχρονα, κατά την φετινή ανασκαφική περίοδο, ξεκίνησε και η έρευνα στις παρυφές του διπλανού λόφου Παλαιοεκκλησιές, με στόχο την κατανόηση του λόγου της μετατόπισης των ανθρωπινων δραστηριοτήτων από τον λόφο στην πεδιάδα και της μετατροπής του προϊστορικού οικισμού σε ιερό. Σημειώνεται ότι ο προϊστορικός οικισμός στην κορυφή του λόφου ήταν ήδη γνωστός από παλαιότερες ανασκαφές της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ευβοίας και αναφέρεται σε πινακίδα Γραμμικής Β γραφής από το ανάκτορο της Θήβας. Αμέσως κάτω από την επιφάνεια του εδάφους εντοπίστηκε ένα μεσαιωνικό κτήριο, ενώ βαθύτερα, το τμήμα ενός κτηρίου της Εποχής του Χαλκού με άφθονη μυκηναϊκή κεραμική.

© ΥΠΠΟΑ

Ένας τρίτος ερευνητικός άξονας ήταν η επιφανειακή έρευνα ανάμεσα στην Ερέτρια και την Αμάρυνθο, με σκοπό την ιχνηλάτηση της ιεράς οδού που αναφέρεται στις αρχαίες πηγές και η οποία συνέδεε την μητρόπολη με το σημαντικότερο ιερό της. Στο πλαίσιο της έρευνας αυτής δεν πραγματοποιήθηκαν μόνο αυτοψίες στο πεδίο, αλλά έγινε χρήση και σύγχρονων τεχνολογικών μεθόδων, όπως αεροπορικές εικόνες LiDAR.

Πηγή: ΥΠΠΟΑ

ΑΣΚΑΛΩΝΑ, ΙΣΡΑΗΛ

ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ 2.000 ΕΤΩΝ, ΚΤΙΣΜΕΝΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΗΡΩΔΗ

Αρχαιολόγοι ανακάλυψαν μια ρωμαϊκή βασιλική 2.000 ετών στο Ισραήλ, που μπορεί να κτίστηκε από τον Ηρώδη τον Μέγα, και πρόκειται για τη μεγαλύτερη που έχει βρεθεί, μέχρι σήμερα. «Τα γραπτά του ιστορικού Ιώσηπου Φλάβιου (37-100 μ.Χ.), εξ-ελληνισμένου Εβραίου λόγιου, ιστορικού και αγιολόγου, ο οποίος γεννήθηκε στην Ιερουσαλήμ -τότε μέρος της ρωμαϊκής Ιουδαίας- από πατέρα ιερατικής καταγωγής και μητέρα βασιλικής καταγωγής, αναφέρουν την κατασκευή του Ηρώδη στην πόλη Ασκαλώνα, μια παράκτια πόλη στη νότια περιοχή του Ισραήλ στις ακτές της Μεσογείου, που περιλαμβάνει σιντριβάνια, λουτρό και υπόστυλες αίθουσες», όπως ανέφεραν οι Rachel Bar-Natan, Saar Ganor και Federico Kobrin -διευθυντές ανασκαφών που συνεργάζονται με την Αρχή Αρχαιοτήτων του Ισραήλ.

Το κτήριο βρέθηκε κατά τη διάρκεια ανασκαφών στο Εθνικό Πάρκο Tel Ashkelon, το παλαιότερο εθνικό πάρκο του Ισραήλ και φαίνεται να ταιριάζει με την περιγραφή του Ιώσηπου. Διαθέτει μία κεντρική και δύο πλευρικές αίθουσες με σειρές από μαρμάρινες κολόνες και κιονόκρανα. Τη χρονολόγηση υποστηρίζουν νομίσματα που χρονολογούνται από την εποχή του Ηρώδη, όπως και η άποψη των ειδικών για την κατασκευή του. Οι αρχαιολόγοι πιστεύουν ότι η αρχική κατασκευή του 1ου αιώνα μ.Χ. ανακαινίστηκε τον 2ο ή 3ο αιώνα κατά τη διάρκεια της κυριαρχίας του αυτοκράτορα Σεπτίμιου Σεβήρου, με την προσθήκη ενός μικρού ωδείου ή θεάτρου, καθώς και των μαρμαρίνων στοι-

Ο αρχαιολόγος Saar Ganor δείχνει το σύμβολο του αετού, το σύμβολο της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

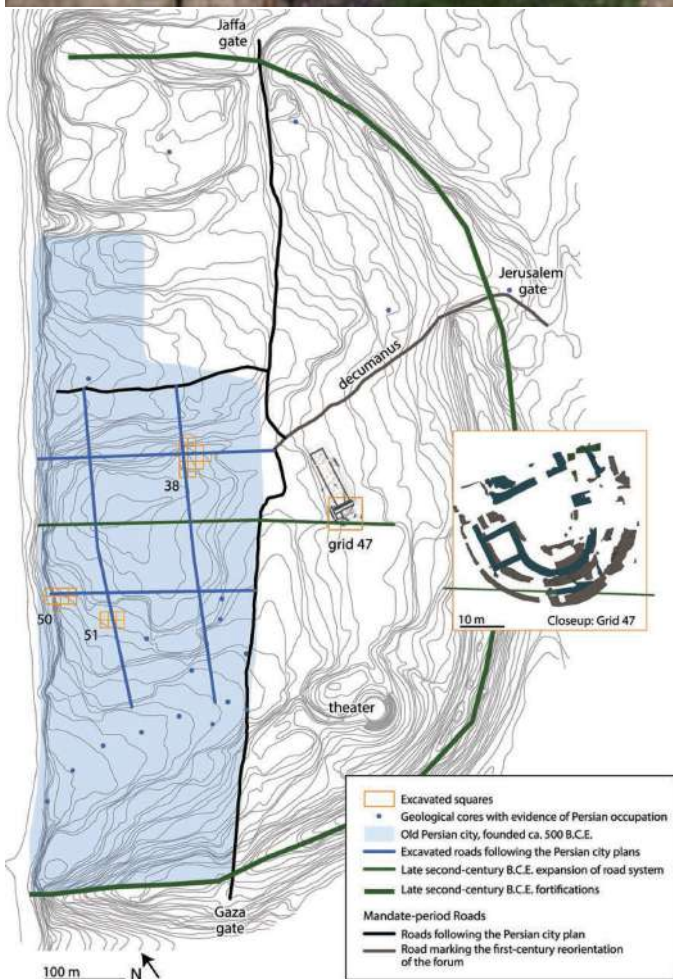
χείων. Με προέλευση τη Μικρά Ασία, αυτά τα περίπου 200 αντικείμενα περιλαμβάνουν γλυπτά της Νίκης, του Τιτάνα Άτλαντα και της αιγυπτιακής θεάς Ίσιδος, που απεικονίζε-

Αγάλματα που βρέθηκαν κατά την ανασκαφή της βασιλικής στο Εθνικό Πάρκο Tel Ashkelon.

Μια εικόνα για το πώς θα μοιάζει η βασιλική μετά την προγραμματισμένη αποκατάσταση.

Χάρτης με τη θέση της βασιλικής και του θεάτρου στον χώρο ανασκαφών στην αρχαία Ασκαλώνα.

ται ως Τύχη. Ο Βρετανός αρχαιολόγος John Garstang ανακάλυψε, αρχικά, τη βασιλική κατά τη διάρκεια μιας αποστολής στη δεκαετία του 1920, αλλά στη συνέχεια ο τόπος επαναχρησιμοποιήθηκε. Οι ανασκαφές ξανάρχισαν το 2008 έως το 2012, και πάλι το 2016. Αν και οι σύγχρονες βασιλικές είναι συνήθως εκκλησίες, αυτό δεν θα συνέβαινε στην αρχαιότητα.

Οι ρωμαϊκές βασιλικές ήταν πολιτικά κτήρια στο κέντρο της δημόσιας ζωής, που χρησιμοποιούνται για εμπόριο, δικαστικές διαδικασίες και γιορτές, μεταξύ άλλων δραστηριοτήτων. Η αρχιτεκτονική μορφή υιοθετήθηκε αργότερα από χριστιανούς οικοδόμους. Η βασιλική της Ασκαλώνας εγκαταλείφθηκε μετά από έναν καταστροφικό σεισμό, το 363 μ.Χ. Το μάρμαρο από το κτήριο επαναχρησιμοποιήθηκε αργότερα σε νέα κτήρια από τα χαλιφάτα των Αββασιδών (750–1258 μ.Χ.) και των Φατιμιδών (909-1171 μ.Χ.). Τα στοιχεία δείχνουν ότι το επιπλέον μάρμαρο αφαιρέθηκε από τον χώρο κατά την οθωμανική περίοδο και χρησιμοποιήθηκε ως λιθόστρωτο. Η Αρχή Αρχαιοτήτων του Ισραήλ, η Αρχή Φύσης και Πάρκων του Ισραήλ, ο Δήμος Ashkelon και το Ίδρυμα Leon Levy διεξάγουν ένα έργο συντήρησης και αποκατάστασης του χώρου, σχεδιάζοντας να ανοίξει το αρχαίο κτήριο στο κοινό.

Πηγή: www.timesofisrael.com | Israel Antiquities Authority and Surnamal Turner Landscape Architecture

Επιμέλεια
Σταυρούλα Μασουρίδη
Αρχαιολόγος